

**Tervist toetava ja ohutu keskkonna valdkonna
(teenus 154) ohuprognoos aastaks 2026**

Tervist toetava ja ohutu keskkonna valdkonna (iluteenuste terviseohutuse edendamine ning balneoloogilise ravimuda ja turba kvaliteedi hindamine) ohuprognoos määrab kindlaks põhimõtteid, mille alusel kavandab Terviseamet 2026. aastal järelevalvetegevusi. Ohuprognoos põhineb ilu- ja isikuteenuste osutamise terviseohutuse tagamiseks kehtestatud nõuete mittekohasel täitmisel tekkida võivate tervisekahjustuste raskusastmest ning tõenäosusest tuleneval riskitasemel, varasemalt teostatud kontrollide ja avaliku veebimonitooringu tulemustel.

Ohuprognoos on üles ehitatud sotsiaalministri [määruse nr 41](#) alusel kehtestatud ilu- ja isikuteenuse osutamise terviseohutust reguleerivate nõuete erikomponentidel, milleks on:

- 1) hügieeninõuded teenuse osutamisel,
- 2) nõuded teenuseosutaja oskustele ja teadmistele,
- 3) teenusesaaja teavitamine teenusest ning
- 4) teenuste erinõuded.

Igale erikomponendile määratakse üldine riskitase, mis tuleneb nõuete mittekohasel täitmisel tervisekahjustuse tekkimise tõenäosuse ja tervisekahjustuse raskusastme maatriksist (Tabel 1). Seejärel on võetud arvesse varasemate perioodide kontrollide tulemused, mille kohaselt sagedasemad tuvastatud kõrvalekalded on seotud hügieeninõuete eiramisega. Iga-aastaselt tuvastatakse, et vähemalt 30%-l kontrollitud objektidest ei vasta teenuse osutamine kehtivatele hügieeninõuetele. Tegemist on nõuetega, mille mittekohane täitmine võib tekitada otsest ohtu teenusesaaja tervisele.

Tabel 1. Riskihindamise maatriks

Tõenäosuse skaala	Terviserisk			
	A Vähetahtis	B Kerge	C Raske	D Väga raske
4 Väga kõrge				
3 Kõrge			I	
2 Keskmine		IV	II	
1 Madal			III	

I Hügieeninõuded teenuse osutamisel; II Nõuded teenuseosutaja oskustele ja teadmistele; III Teenusesaaja teavitamine teenusest; IV Teenuse erinõuded.

Ohuprognoosile tuginedes kontrollitakse hügieeninõuete täitmist ilusalongides ilu- ja isikuteenuse (juuksuri-, kosmeetiku-, tätoveerimis-, püsimeigi- ja keha augustamise teenuse ning küüne-, ripsme- ja kulmutehniku teenuse) osutamisel (Tabel 2).

Tabel 2. Ohuprognoos

Jrk nr	Kontrollitav teenus	Riskitase			Kontrollimise põhjus	Kontrolli põhimõtted	Kontrolli mahu prognoos
		Kõrge	Keskmine	Madal			
I	Ilu- ja isikuteenuse (juuksuri-, kosmeetiku-, tätoveerimis-, püsimeigi- ja keha augustamise teenuse ning küüne-, ripsme- ja kulm tehnika teenus) hügieeninõuete täitmise kontroll		X		<p>Riskitaseme määramisel on arvestatud, et teenused on ühiskonnas laialdaselt kasutusel. Samuti on arvesse võetud hügieenitingimuste täitmise olulisust ohutu teenuse tagamisel.</p> <p>Vere ja muude bioloogiliste kehavedelike (higi, lümfi-, koevedelike jms) kaudu võivad levida nakkushaiguste tekitajad, näiteks viirused ja bakterid.</p> <p>Puhas keskkond (sh tööpinnad ja instrumendid) aitab minimeerida ristsaastumise riski ning haigustekitajate levikut.</p> <p>Nõuetekohaselt puhastamata ja desinfitseerimata töövahendid ja -pinnad on võimalikuks ohuks ning hügieeninõuete eiramine suurendab oluliselt erinevate haigustekitajate levikut.</p> <p>Terviseameti varasemate järelevalveperioodide tulemused näitavad, et iluteenuste hügieeninõuetest kinnipidamine on Eestis ebaühtlane, mistõttu ei ole teenuste ohutus alati piisavalt tagatud. Iga-aastaselt tuvastatakse järelevalve käigus ligikaudu 30%-s ettevõtetes puudusi hügieeninõuete täitmisel.</p>	<p>Ilusalongis hinnatakse hügieeninõuete täitmist teenuse osutamisel kolme komponendi alusel:</p> <ul style="list-style-type: none"> tööpindade dekontaminatsiooni korrektsus, instrumentide dekontaminatsiooni korrektsus. <p>Fookusesse võetakse teenusepakkujad, kelle juures ei ole aastatel 2023–2025 hügieeninõuete täitmist kontrollitud, ning teenusepakkujad, kelle tegevuses võib vihjete põhjal esineda hügieeninõuete täitmisest kõrvalekaldeid.</p> <p>Kontrolli valimi kavandamisel on prioriteediks iluteenused, millel on potentsiaalselt suurem tarbijaskond ja/või kõrgem tarbimissagedus.</p> <p>Regionaalse järelevalve fookusgrupp võib piirkondlike eripärade jt asjakohaste asjaolude tõttu erineda.</p> <p>Regionaalse valimi koostamisel võetakse arvesse ka varasemate kontrollide, vihjete ja veebimonitooringu tulemused.</p>	Kontrollitakse veebimonitooringu raames tuvastatud teenuse osutajaid, võttes arvesse varasema perioodil teostatud kontrollid ja nende tulemused.